

General Certificate of Secondary Education
2015–2016

Uimhir Lárionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--

Eolaíocht: Teastas Singil

Aonad 2 (Ceimic)
Bonnsraith

[GSS21]

DÉARDAOIN 25 FEABHRA 2016, MAIDIN

AM

1 uair an chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.
Freagair **gach ceann** den **aon** cheist **déag**.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 60 an marc iomlán don pháipéar seo.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeist 9.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.
Tá Bileog Sonraí ina bhfuil Tábla Peiriadach na nDúl ar fáil sa scrúdpháipéar seo.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	

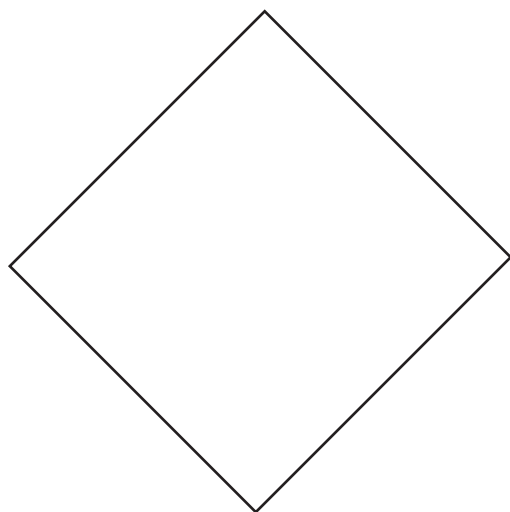
Marc Iomlán	
-------------	--

(a) Ainmnigh an tsiombail ghuaise atá léirithe thuas.

(b) Bíonn rabhadh contúirte sna siombailí guaise. Luaigh fáth **amháin** a n-úsáidtear siombailí agus ní focail amháin.

(c) Sa spás thíos, tarraing an tsiombail ghuaise d’ábhar **tocsaineach.**

[1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

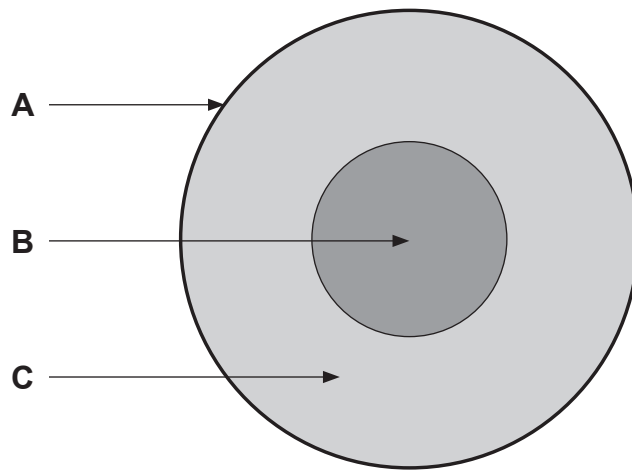
Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

 [1]

 [1]

taos fiacra : aigéad hidreaclórach : finéagar [1]

3 Anseo thíos tá léaráid de struchtúr an Domhain.

(a) Comhlánaigh an tábla thíos le gach ciseal a mheaitseáil leis an ainm cheart.

Roghnaigh ó:

croí

maintlín

núicléas

screamh

Ciseal	Ainm
A	
B	
C	

[3]

(b) Comhlánaigh an abairt seo a leanas.

Tá trí chineál carraige i ndromchla an Domhain; tugtar
bruthcharraig, carraig dhríodair agus carraig

_____ orthu.

[1]

LEATHANACH BÁN

(Leanann ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

4 Is minic a dhéantar troscán gairdín de phlaisteach.

© venusphoto / iStock / Thinkstock

- (a) Luaigh aon airí **amháin** a fhágann gur ábhar fóirsteanach é plaisteach le troscán gairdín a dhéanamh. Mínigh cén fáth a bhfuil sé fóirsteanach mar gheall ar an airí seo.

[2]

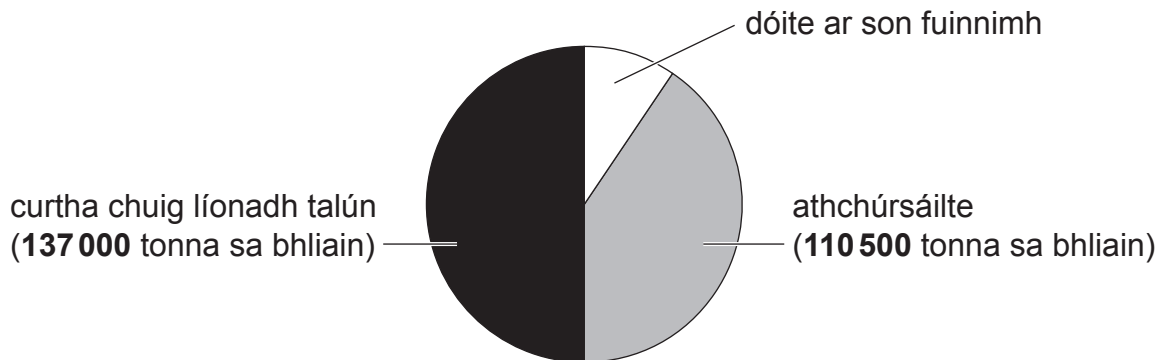
- (b) Is féidir adhmaid a úsáid fosta le troscán gairdín a dhéanamh. Ionsúnn sé uisce, tá sé furasta a fháil agus is féidir é a ghearradh in a lán cruthanna.

Agus an fhaisnéis thuas in úsáid, luaigh míbhuntáiste **amháin** a bhaineann le hadhmaid a úsáid le troscán gairdín a dhéanamh. Mínigh do fhreagra.

[2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

An phíchart thíos, taispeánann sí trí mhodh a úsáidtear sa RA (UK) le dramhaíl phlaistigh a dhiúscairt.

Sa RA, déantar **275 000** tonna san iomlán de dhramhaíl phlaistigh a dhiúscairt gach bliain.

- (c) Ríomh an méid dramhaíl phlaistigh a dhóitear ar son fuinnimh gach bliain.

(Taispeáin do chuid oibre.)

_____ tonna [2]

- (d) Anseo thíos tugtar faisnéis faoi trí chineál snáithín a úsáidtear le héadaí a dhéanamh.

Cineál snáithín	Neart	Coinníonn sé a chruth	Meáchan	Cumas uisce a ionsú	In-bhithmhille
Cadás	measartha	ní choinníonn	trom	maith	tá
Níolón	an-láidir	coinníonn	éadrom	measartha	níl
Poileistear	láidir	coinníonn	an-éadrom	go holc	níl

- (i) Ainmnigh an snáithín nádúrtha atá ar taispeáint sa tábla thuas.

_____ [1]

- (ii) Cé acu snáithín ab fhearr le húsáid i monarú cótaí fearthainne? Luaigh **dhá** airí ón tábla le tacú le do fhreagra.

Snáithín _____

Airí 1 _____

Airí 2 _____ [2]

LEATHANACH BÁN

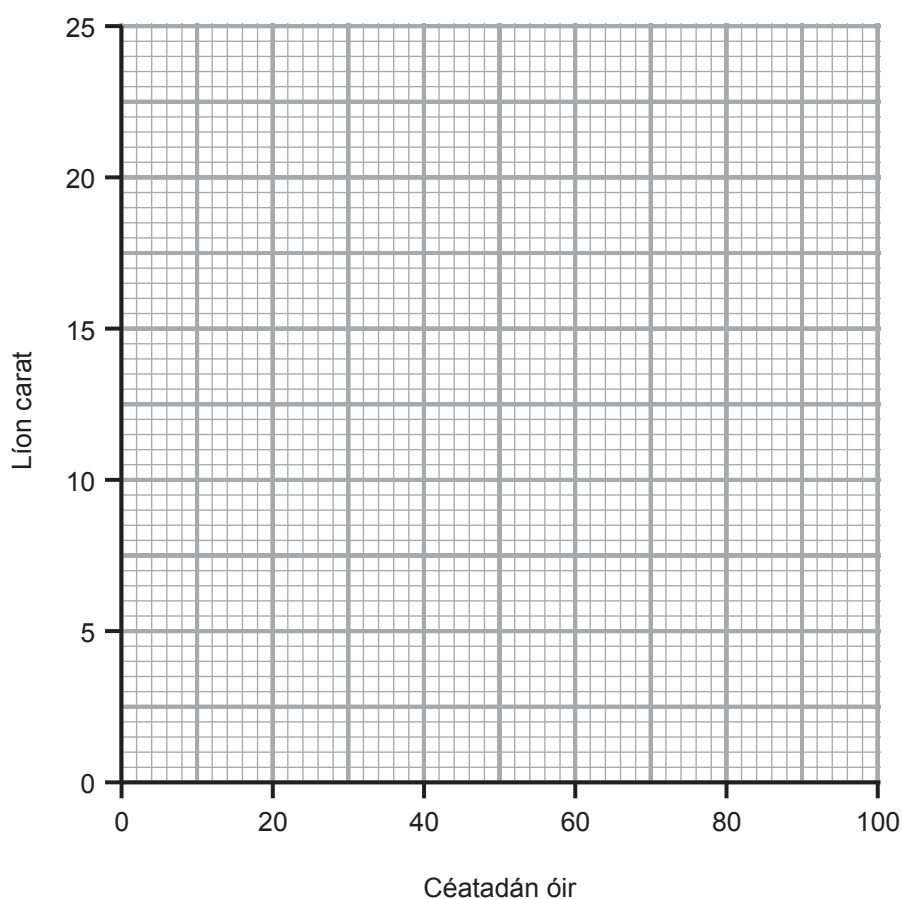
(Leanann ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

- 7 (a) Is dúil mhiotalach é ór a úsáidtear i seodra. Is minic a thomhaistear íonacht óir ina carait.

An tábla thíos, táispeánann sé an dóigh a bhfuil an líon carat gaolmhar leis an chéatadán óir.

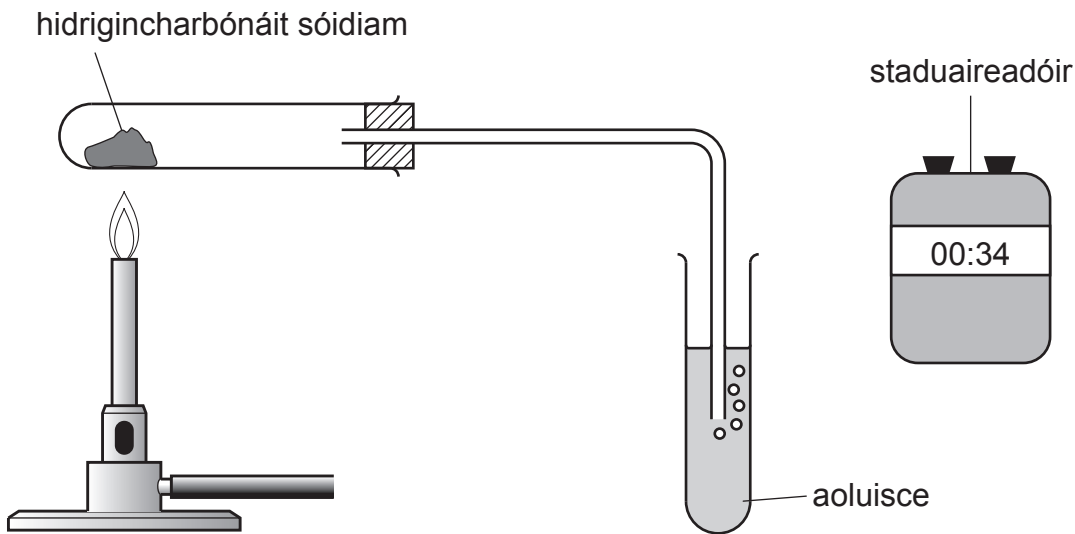
Céatadán óir	Líon carat
100	24
92	22
75	18
38	9

- (i) Ar an eangach thíos, breac agus tarraing líneghraf don fhaisnéis seo.

[2]

- 8** Bhain Sarah úsáid as an fhearas thíos le himscrúdú a dhéanamh ar an éifeacht a bhainfeadh le méid **beag** hidrigincharbónáit sóidiam a théamh.

Tá breathnuithe Sarah ar taispeáint sa tábla thíos.

Eatramh ama/ soicindí	Breathnuithe
0 go 30	Líon beag boilgeog gháis le breathnú in aoluisce. D'fhan an t-aoluisce éadathach
31 go 60	Líon mór boilgeog gháis. D'éirigh an t-aoluisce modartha
61 go 90	Gan boilgeoga ar bith

(a) San imscrúdú seo:

(i) ainmnigh an gás a tháirgtear.

 [1]

(ii) ainmnigh an cineál imoibrithe a tháirg an gás seo.

 [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

9 An méarlorg thíos, fuarthas é ar dhoras carr dubh a goideadh.

© Science Source / Science Photo Library

Cuir síos ar an dóigh ar féidir an méarlorg a thógáil ón charr dhubh agus é a choinneáil mar fhianaise.

Ba chóir go gcuimseodh do fhreagra:

- an cineál méarloirg atá ar taispeáint thuas,
- an fáth a bhféadfadh an méarlorg a bheith úsáideach le cuidiú leis an choir a réiteach.

Sa cheist seo measúnófar thú ar scileanna na cumarsáide scríofa agat lena n-áirítear úsáid saintearmaí eolaíocha.

[6]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Ceimiceáin	Méid i mbairille amháin/galúin
peitreal	2.2
breosla scairdeitleáin	4.8
ola bhreosla	2.8
díosail	8.0
eile	7.4

- (a)** Ainmnigh an próiseas a úsáidtear leis na ceimiceáin dhifriúla seo a dheighilt ó amhola.

[1]

- (b) Ainmnigh ceimiceán **amháin** eile ar féidir é a dheighilt ó amhola.

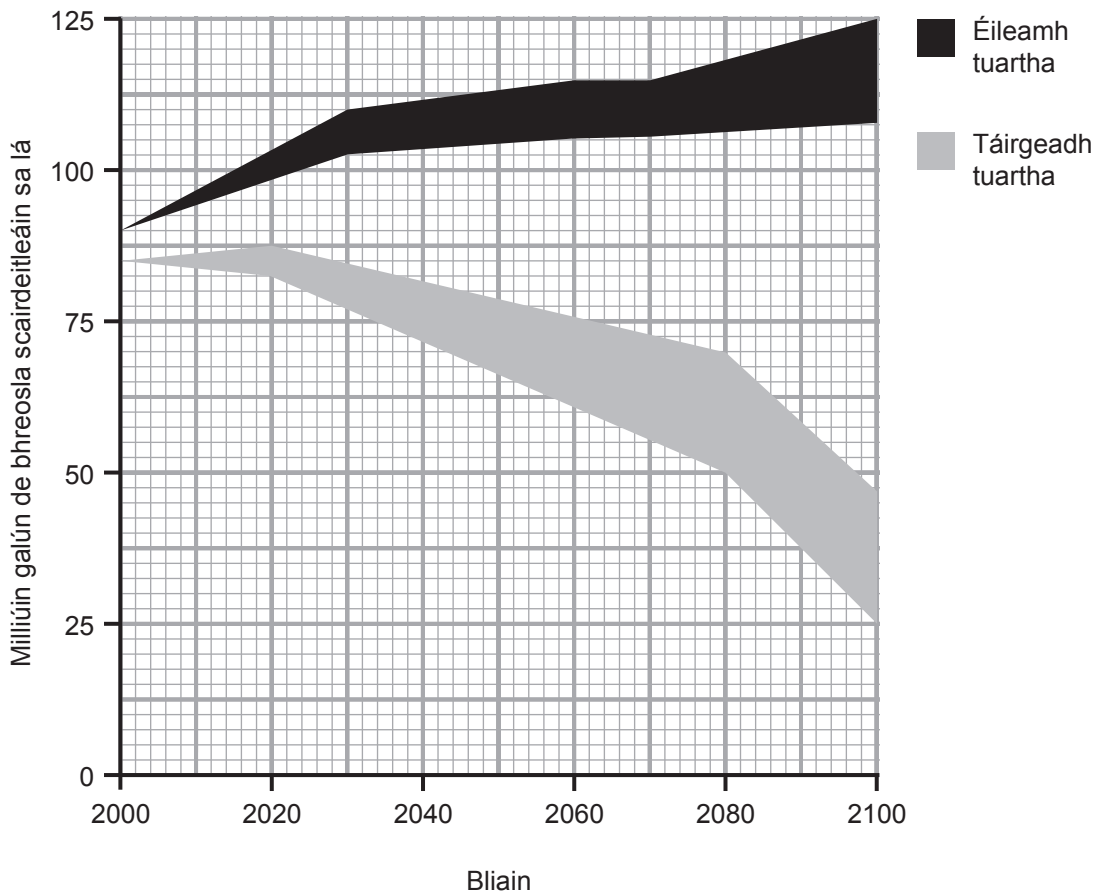
[1]

- (c) Tá 4800 galún de **bhreosla scairdeitleáin** de dhíth ar eitleán le turas amháin a dhéanamh. Ríomh cá mhéad bairille d’amhola atá de dhíth leis an turas seo a dhéanamh.

(Taispeáin do chuid oibre.)

[2]

Sa ghráf thíos, taispeántar an t-éileamh tuartha ar bhreosla scairdeitleáin. Taispeántar ann fosta an táirgeadh tuartha de bhreosla scairdeitleáin ó amhola.

- (d) Úsáid an graf lena mhíniú cad chuige a bhfuil comhlachtaí aerlíne ag infheistiú méideanna móra airgid le foinsí malartacha breosla a fháil dá n-aerárthaí.

[2]

- (e) Luaigh **dhá** fháth ar féidir nach bhfuil na tuartha seo cruinn.

1.

2.

[2]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.